

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOSZCZYN

Opracowanie:
Marek Woźniak

Wrocław, 2016 r.

Zawartość:

1. Podstawy prawne, zakres i cel prognozy, powiązania z innymi dokumentami, metoda sporządzenia prognozy;
2. Analiza skutków realizacji postanowień studium:
  - 2.1. Ocena stanu istniejącego środowiska
  - 2.2. Prawne formy ochrony przyrody
  - 2.3. Opis przedmiotu zmian studium
  - 2.4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko
  - 2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach
3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko
4. Analiza skutków realizacji lub braku realizacji dokumentu, istotne problemy ochrony środowiska, rozwiązania alternatywne, monitoring
5. Streszczenie
6. Oświadczenie

1. Podstawy prawne, przedmiot i cel prognozy, powiązania z innymi dokumentami, metoda sporządzenia prognozy

Podstawy formalno – prawne

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 poz. 778),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353),
- Uchwała Nr VII.29.2015 Rady Gminy Goszczyn z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczyn.

Zakres i cel prognozy

Zakres opracowania dotyczy obszarów objętych sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na podstawie wyżej wym. uchwały Rady Gminy Goszczyn.

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczyn. Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu studium nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

O uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wystąpiono na podstawie art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) do właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Powiązania z innymi dokumentami

Przy sporządzaniu zmiany planu i prognozy uwzględniono:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczyn uchwalone uchwałą Nr XIV/107/99 Rady Gminy Goszczyn z dnia 18.12.1999 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Goszczyn, Agnieszka Jaros-Bilińska, 2016 r.;

- Program ochrony Środowiska dla Gminy Goszczyn na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022, Meritum Competence Krzysztof Pietrzak;
- Strategia rozwoju gminy Goszczyn 2003 - 2018, mgr inż. Zdzisław Ginalski; inż. Andrzej Śliwa; mgr inż. Bożena Ginalska;
- Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Goszczyn na lata 2012-2015, mgr inż. Bartosz Szymusik;
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Goszczyn na lata 2008 – 2011 w perspektywie 2019 roku; ARCADIS Profil Sp. z o.o. w Warszawie, Biuro Regionalne Ochrony Środowiska Katowice, 2008.

Metoda sporządzenia prognozy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp) nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych, w tym decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Celem studium jest koordynacja działań przestrzennych na terenie gminy dla stworzenia warunków do ekorozwoju i harmonijnego współdziałania sąsiadujących terenów. Prognoza oddziaływania na środowisko określa potencjalne zagrożenia i zmiany w środowisku, które mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w stosunku do stanu faktycznego oraz ustaleń dotychczasowych.

Realizacja studium polega na ustanowieniu przepisów prawa miejscowego poprzez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zgodzie z wskazanymi w studium kierunkami rozwoju. Nie można zatem uznać, że występuje bezpośredni wpływ przyjęcia tego dokumentu przez radę gminy na środowisko, szczególnie, że studium ma charakter kierunkowy i nie określa przeznaczenia terenów oraz szczegółowych zasad ich zagospodarowania, toteż nie da się przewidzieć przed uchwaleniem planów miejscowych konkretnego sposobu, a tym bardziej terminu wykorzystania terenów w granicach wskazywanych w studium obszarów funkcjonalnych. Niemniej na potrzeby spełnienia wymagań przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zakłada się, że istnieje oddziaływanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów objętych sporządzeniem studium i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowych terenach występują, a także jakie mogą wystąpić w związku z realizacją suikzp.

2. Analiza skutków realizacji postanowień studium

2.1. Ocena stanu istniejącego środowiska

Położenie geograficzne

Gmina Goszczyn jest położona w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie grójeckim.

Powierzchnia gminy – 57 km²

w tym:

- użytki rolne 5240 ha,
- lasy i grunty leśne 170 ha,
- pozostałe grunty 290 ha;

Liczba ludności wg stanu z dnia 31.12.2014 r. – 2971 mieszkańców, w tym Goszczyn – ok. 890, pozostałe wsie – ok. 2080.

Wg podziału administracyjnego w granicach gminy znajduje się 11 sołectw, w tym Goszczyn – siedziba władz gminy oraz Bądków, Długowola, Jakubów, Józefów, Kolonia Bądków, Modrzewina, Nowa Długowola, Olszew, Romanów, Sielec. Gmina Goszczyn sąsiaduje z gminami: Bielsk Duży, Jasieniec, Mogielnica w powiecie grójeckim oraz gminą Promna w powiecie białobrzeskim.

Gmina ma charakter rolniczy, związany z głównie produkcją sadowniczą, z rozproszoną zabudową. Agroklimat gminy Goszczyn cechuje się między innymi długością okresu wegetacyjnego wynoszącego 210- 220 dni, średnią roczną temperaturą od 7, 5 do 8,5 stopnia oraz średnią roczną sumę opadów w granicach 500-550 mm. Warunki wodne w obszarze gminy określone są jako bardzo korzystne. Tereny z przewagą o optymalnej ilości wody stanowią około 87% użytków rolnych. W gminie przeważają gleby biellicowe i pseudobiellicowe z niewielkim udziałem gleb brunatnych. Teren cechuje się płaską i niskofalistą rzeźbą. Wszystkie wymienione czynniki sprzyjają rozwojowi sadownictwa jako głównej gałęzi gminnego rolnictwa. W sadach przeważają jabłonie, wiśnie i czereśnie. Przeważającą część obszaru gminy stanowią sady, wśród których znajduje się zabudowa mieszkalno - gospodarcza.

Przez wschodnią część gminy przebiega droga krajowa nr 7 relacji Warszawa - Radom - Kraków, która na odcinku przebiegającym w granicach gminy Goszczyn ma klasę S - drogi szybkiego ruchu. Otoczenie drogi jest potencjalną strefą gospodarczą z predyspozycjami do rozwoju funkcji związanych z działalnością logistyczną szczególnie w branży rolno – przemysłowej.

W strukturze osadniczej gminy, zarówno pod względem funkcji, jak i charakteru zabudowy wyróżnia się wieś Goszczyn, która pełni funkcję administracyjną i usługową, jest również ośrodkiem obsługi rolnictwa. Dla pozostałej części gminy struktura zabudowy ma charakter rozproszony, z tendencją koncentracji zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – gospodarczej lub usługowej wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych.

Klimat

Gmina Goszczyn znajduje się na pograniczu dwóch regionów klimatycznych:

- łódzko-wieluńskiego (część południowa, ciągnąca się wzdłuż doliny Pilicy),
- wielkopolsko-mazowieckiego (centralna zachodnio-północna część powiatu, położona na zachód i północ od rzeki Kraski),

Klimat w rejonie gminy należy do grupy umiarkowanie ciepłych i kształtowany jest przez ścierające się masy suchego powietrza kontynentalnego i wilgotnego powietrza atlantyckiego. Efektem tego jest zmienność stanów pogody w ciągu roku i w okresach wieloletnich. Poza warunkami ogólnocyrkulacyjnymi klimat kształtowany jest przez czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie powierzchni, wysokość bezwzględna, pokrycie terenu, stopień zurbanizowania itp.

Korzystne warunki klimatyczne tego regionu sprzyjają rozwojowi rolnictwa-głównie sadownictwa. Termiczne lato w rejonie powiatu trwa 90-100 dni. Rozpoczyna się w ostatniej dekadzie maja i kończy w pierwszych dniach września. Umiarkowanie długa zima trwa ok. 90 dni i zaczyna się w pierwszej dekadzie grudnia. Okres wegetacyjny, tj. okres z temperaturą > 5oC, trwa 170-180 dni.

Warunki hydrograficzne

Wody powierzchniowe

Znaczna część obszaru gminy Goszczyn jest położona w zlewni rzeki Pilicy. Dział wodny pomiędzy dorzeczem Pilicy i Jeziorki przebiega przez wschodnią część gminy i znajduje się w rejonie drogi krajowej nr 7. Około 90% powierzchni gminy jest odwadniane przez dopływy Pilicy. Największym ciekim jest rzeka Dylówka, tworząca górny bieg

Rykolanki, która stanowi lewostronny dopływ Pilicy, płynąca przez południowo-zachodnią część gminy oraz rzeka Borówka w części północno-wschodniej. Ponadto na terenie gminy jest kilka małych cieków i niewielkich stawów, z których największe położone są we wsi Długowola.

Retencja wód powierzchniowych polega na gromadzeniu wody w naturalnych i sztucznych ciekach, stawach i małych zbiornikach. Zalicza się tu także oczka wodne, kanały, rowy i te ciekły, na których wykonano budowle dające możliwość regulacji przepływów i poziomu zwierciadła wody.

Zagrożenie powodzią

W granicach gminy Goszczyn nie występuje zagrożenie powodziowe. Ostateczne mapy zagrożenia powodziowego lub ryzyka powodziowego przekazane przez Prezesa KZGW jednostkom administracji w 2015 roku i określające obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q10% i Q1%, dla których obowiązują ustalenia wynikające z przepisów odrębnych (Prawo Wodne) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 0,2%, nie obejmują gminy Goszczyn.

Wody podziemne

Na terenie gminy wody podziemne występują w utworach kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu.

Gmina Goszczyn leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 2151 Subniecka Warszawska – Część Centralna.

Ujęcia wody zaopatrujących lokalne wodociągi znajdują się w miejscowościach Goszczyn, Sielec oraz Józefów. Wokół istniejących ujęć wody zaopatrujących lokalne wodociągi ustanowiono strefy ochrony bezpośredniej zamykającej się w granicach ogrodzeń.

Budowa geologiczna

Gmina Goszczyn jest położona na wysoczyźnie Rawskiej, będącej lekko pofalowaną wysoczyzną polodowcową. Wysoczyzna ograniczona jest od południa Doliną Pilicy, na wschodzie natomiast doliną Kraski - Jeziorki gdzie przechodzi łagodniej w bardziej wyrównaną i obniżoną równinę warszawską. Obszar ten charakteryzują się niską lesistością oraz brakiem naturalnych zbiorników wodnych.

Surowce naturalne

Teren gminy Goszczyn nie jest zasobny w surowce mineralne, co uwarunkowane jest budową geologiczną. Jedynymi występującymi kopalinami są naturalne surowce okruchowe związane głównie z czwartorzędowymi formami działalności lodowców bądź akumulacyjną działalnością rzeczną i procesami eolicznymi.

Wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy istnieją 3 zarejestrowane złoża piasków budowlanych:

- 1) Długowola w obrębie Nowa Długowola,
- 2) Goszczyn – działka nr 796 w obrębie Goszczyn (wyeksploatowane),
- 3) Goszczyn – działka nr 795/12 w obrębie Goszczyn.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2013 r. (PIG, 2014) w gminie eksploatowano jedyni piaski i żwiry; w jednym ze złóż działalność została zakończona, natomiast w drugim eksploatacja jest prowadzona okresowo.

Gleby

W gminie zasoby ziemi rolniczej wynoszą ok. 5300 ha użytków rolnych, w których grunty orne stanowią 37%, sady 60%, a trwałe użytki zielone 3%. Lasy zajmują bardzo niewielki fragment (3%) ogólnej powierzchni gminy, przy średnim poziomie lesistości powiatu grójeckiego na poziomie 12,5 %.

W części zachodniej i centralnej gminy występują głównie utwory pyłowe podścielone glinami lekkimi i średnimi. Jest to obszar najlepszych gleb w gminie, głównie biellicowych i pseudobiellicowych z niewielkim udziałem gleb brunatnych. W części wschodniej gminy występują grunty o zróżnicowanej przydatności rolniczej. W podłożu glebowym najczęściej występują tu piaski luźne i piaski słabo gliniaste. Przeważnie są to gleby brunatne wyrugowane i kwaśne. Ponadto w części wschodniej gminy występują gleby mało przydatne dla rolnictwa wytworzone z piasków luźnych i żwirów piaszczystych.

Gmina Goszczyn charakteryzuje się nieznacznym zróżnicowaniem występujących na jej terenie gleb. Grunty I i II klasy niemal nie występują. Najwięcej gleb jest w klasach IIIb, IVa nieco mniej w klasie IIIa, IVb i V. Gleby dobre (klasy bonitacyjne: IIIa i IIIb) zajmują łącznie ok. 2150 ha, co stanowi 40,5% powierzchni użytków rolnych Gminy. Podobną powierzchnię zajmują użytki klas IVa i IVb – ok. 2100 ha, co stanowi 39,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Roślinność

Ze względu na niezwykle niską lesistość gminy Goszczyn (3,4%) oraz niewielką lesistość powiatu grójeckiego (13%) wartość lasów (wynikająca z pełnionych przez nie funkcji ekologicznych, społecznych i gospodarczych) jest bardzo duża. Wymagają one zatem szczególnej troski ze strony gminy oraz jej mieszkańców. Podkreślenia wymaga fakt, że lesistość gminy w ciągu dekady wzrosła o 0,6 punktu procentowego.

Powierzchnie leśne rozmieszczone są na powierzchni gminy nierównomiernie. Największe z nich występują na południu i południowym wschodzie gminy. Skład gatunkowy lasów, wynika z rodzaju siedliska (na które decydujący wpływ ma rodzaj występujących gleb i obecność cieków wodnych), a także z panujących warunków klimatycznych. W związku z dużym rozdrobnieniem lasów, częste jest występowanie w nich gatunków obcych pochodzenia antropogenicznego.

2.2. Prawne formy ochrony przyrody

Spośród ustanowionych prawnych form ochrony przyrody, na terenie gminy Goszczyn występują jedynie pomniki przyrody:

- Modrzew polski - obwód 230 cm, wysokość 27 m; Nadleśnictwo Grójec, obręb Grójec, pododz. 301b;
- Modrzew polski - obwód 230 cm, wysokość 26 m; Nadleśnictwo Grójec, obręb Grójec, pododz. 301b;
- Modrzew polski - obwód 250 cm, wysokość 26 m; Nadleśnictwo Grójec, obręb Grójec, pododz. 301b;
- Modrzew polski - obwód 240 cm, wysokość 27 m; Nadleśnictwo Grójec, obręb Grójec, pododz. 301b;
- Dąb szypułkowy - obwód 505 cm, wysokość 24 m; Sielec, Park wiejski, działka nr 64.

2.3. Opis przedmiotu ustaleń studium

Na rysunku studium zostały wskazane obszary funkcjonalne, w których granicach określono wytyczne ustalenia przepisów w zakresie przeznaczenia terenów i zasad ich wyznaczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W granicach gminy Goszczyn wskazuje się 7 obszarów funkcjonalnych zdefiniowanych przez ich funkcję dominującą i strukturę zainwestowania, w których granicach określono wytyczne ustalenia przepisów w zakresie przeznaczenia terenów i zasad ich wyznaczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- obszary funkcjonalne zabudowy wiejskiej;
- obszar funkcjonalny koncentracji usług;
- obszar funkcjonalny zieleni;

- obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej;
- obszary funkcjonalne produkcji rolniczej z rozproszoną zabudową;
- obszary funkcjonalne przyrodniczo – krajobrazowe;
- obszary funkcjonalne leśne.

Obszary koncentracji zabudowy, występują wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych. Są to obszary zabudowy, głównie o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo – gospodarczej lub usługowej, jej kontynuacji oraz rozwoju, a także zagospodarowania terenów w kierunku tworzenia struktur osadniczych lub związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Obszary produkcji rolniczej z rozproszoną zabudową występują w granicach całej gminy, lecz szczególnie w części północnej, w obrębach Bądków, Kolonia Bądków, Długowola, Jakubów.

Grupę obszarów chronionych tworzą obszary niezabudowane i z zasady nie przeznaczone na zabudowę lub z ograniczoną możliwością zainwestowania. W ramach obszarów chronionych wyróżniono 2 obszary funkcjonalne: obszary funkcjonalne przyrodniczo – krajobrazowe oraz obszary funkcjonalne leśne. Granice między wymienionymi obszarami funkcjonalnymi są umowne i nie są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W granicach wszystkich wymienionych obszarów funkcjonalnych dopuszczalne są tereny lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej i związanej z nimi zabudowy służące zaopatrzeniu ludności i podmiotów gospodarczych w wodę, energię, gaz, łączność oraz utylizacji ścieków lub odpadów.

Tereny komunikacji oraz korytarze infrastruktury technicznej mogą być wyznaczane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w granicach wszystkich obszarów funkcjonalnych.

Prowadzenie badań geologicznych w celu rozpoznania złóż kopalin oraz pozyskiwanie surowców z udokumentowanych złóż jest dopuszczalne niezależnie od wyznaczonych w studium obszarów funkcjonalnych.

Dla poszczególnych kategorii lub grup kategorii użytkowania terenów wyznaczanych w granicach różnych obszarów funkcjonalnych, określono w studium niezbędne wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, np:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zaleca się ustalać nieprzekraczalną liczbę kondygnacji nadziemnych na nie więcej niż 3 oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną na co najmniej 40% powierzchni terenu;
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zalecane powierzchnie zabudowy budynków mieszkalnych, wolnostojących na poszczególnych działkach nie powinny przekroczyć 30% powierzchni działek a budynków mieszkalno – usługowych 60% powierzchni działek, zalecana liczba kondygnacji nadziemnych - 2, nieprzekraczalna – 3, powierzchnia biologicznie czynna powinna zajmować co najmniej 40% powierzchni działek, z wyjątkiem terenów zabudowy mieszkalno – usługowej, zaleca się ustalanie nieprzekraczalnej wysokości na 12 m;
- dla terenów zabudowy zagrodowej łączne powierzchnie zabudowy budynków mieszkaniowych i gospodarczych na poszczególnych działkach nie powinny przekroczyć 70% powierzchni działek, dla nowych budynków mieszkalnych, zaleca się ustalanie nieprzekraczalnej wysokości na 12 m, dla budynków gospodarczych 18 m;
- dla terenów usług powierzchnie zabudowy budynków usługowych na poszczególnych działkach nie powinny przekroczyć 80% powierzchni działek, wskaźnik udziału powierzchni biologicznie czynnej terenów oraz poszczególnych działek nie powinien być mniejszy niż 0,1;

- dla terenów działalności gospodarczej powierzchnie zabudowy budynków na poszczególnych działkach nie powinny przekraczać 80% powierzchni działek, a w parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu powinny uwzględniać warunki wynikające z krajobrazu poszczególnych zespołów urbanistycznych, a formy zabudowy nie mogą stanowić w obszarze elementów obcych lub dysharmonizujących, nie mogą także stanowić uciążliwości dla otoczenia, np. wynikającej z transportu związanego z prowadzoną działalnością.

Działania w zakresie ochrony i kształtowania środowiska powinny zmierzać do poprawy czystości powietrza atmosferycznego, wód oraz powierzchni ziemi. Naczelną zasadą korzystania z zasobów środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza ona między innymi dążenie do:

- zachowania możliwości odtwarzania zasobów naturalnych,
- racjonalnego użytkowania zasobów nieodnawialnych i zastępowania ich substytutami,
- ograniczania uciążliwości dla środowiska i nie przekraczania granic wyznaczonych jego odpornością.

Głównym celem władz samorządowych winno stać się niedopuszczanie do działalności inwestycyjnej degradującej środowisko, co w rezultacie zaowocuje poprawą jakości życia mieszkańców i przywróceniem równowagi w środowisku.

Program ochrony przyrody winien obejmować m.in. działania prawne i organizacyjne, mające na celu:

- ochronę gatunkową rzadkich oraz zagrożonych roślin,
- ochronę najcenniejszych ekosystemów,
- zapewnienie trwałości lasów,
- ochronę gleb i racjonalizację ich wykorzystania,
- rehabilitację przyrodniczą (rewitalizację) terenów zdegradowanych.

2.4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

Projekt studium nie wprowadza istotnych zmian w zakresie oddziaływania na środowisko w stosunku do obowiązującego studium oraz do stanu obecnego. Na skutek przyjęcia studium nie ulegną zasadniczemu powiększeniu obszary zabudowy. Nowym elementem jest wyznaczenie obszaru aktywności gospodarczej w rejonie istniejącego węzła komunikacyjnego na drodze krajowej nr 7 w okolicy miejscowości Długowola i Józefów.

W prognozie oddziaływania na środowisko dla obszaru i przedmiotu dokumentu brany jest pod uwagę prawdopodobny wpływ realizowanych przedsięwzięć przestrzennych na jakość życia ludzi, rośliny, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zabytki.

Zasięg i intensywność oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania terenu oraz rodzaj możliwych skutków dla środowiska powodowanych realizacją inwestycji zgodnych z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzanego w oparciu o wytyczne zawarte w studium w znacznej mierze zależeć będzie od przyjętych rozwiązań technicznych.

Prognozowany wpływ na:

1) jakość życia ludzi:

Brak przewidywanych negatywnych skutków – studium utrzyma istniejący stan zagospodarowania terenów; pozytywne skutki mogą wynikać z zastosowania wskazań studium w zakresie poprawy standardów zaopatrzenia w media, odprowadzania ścieków, a

także stosowania urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń.

2) rośliny i zwierzęta:

W granicach gminy nie występują siedliska chronionych gatunków roślin lub zwierząt. Na terenie gminy brak jest obszarów objętych formami ochrony przyrody. Występują jedynie obiekty ochrony indywidualnej – 5 pomników przyrody: Modrzew Polski – 4 oraz Dąb Szypułkowy – 1.

Teren gminy stanowi monokulturę rolniczą, nie sprzyjającą utrzymaniu i rozwojowi bioróżnorodności. Realizacja wszelkich możliwych inwestycji budowlanych przyczyni się do lokalnego zniszczenia roślinności w zasięgu prowadzonych robót ziemnych. Z uwagi na to, że szata roślinna nie przedstawia wartości przyrodniczej, ocenia się, że zniszczenie szaty roślinnej nie spowoduje zachwiania równowagi ekologicznej.

Ustalenia studium w zakresie ochrony przyrody, dotyczące terenów lasów i zadrzewień oraz ekosystemów wodno – łąkowo - leśnych sprzyjają zachowaniu istniejącej roślinności, w tym stanowiącej schronienie zwierząt.

3) powietrze:

Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu nie zmieni się w wyniku przyjęcia studium.

Studium wprowadza następujące zasady ochrony powietrza:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw z palenisk domowych np. poprzez likwidację źródeł niskiej emisji oraz modernizację nieefektywnych systemów grzewczych;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu drogowego, wprowadzenie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych.

4) wody powierzchniowe i podziemne:

Występujące wody powierzchniowe zostaną zachowane, nie wystąpią zanieczyszczenia wód podziemnych.

Wskazania studium w zakresie ochrony zasobów wodnych obejmują:

- ustalenia właściwych sposobów użytkowania terenów – nie stanowiących zagrożenia dla środowiska na obszarach wrażliwych na zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz wód podziemnych (występowanie wód gruntowych o obniżonej jakości wskutek oddziaływania zanieczyszczeń z powierzchni jest zjawiskiem typowym przede wszystkim dla terenów zurbanizowanych oraz obszarów o intensywnej produkcji rolniczej, połączonej ze stosowaniem wysokich dawek nawozowych),
- utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych i powierzchniowych w naturalnych zbiornikach wodnych poprzez stosowanie na istniejących ciekach i rowach melioracyjnych budowli piętrzących (np. zastawek) a także poprzez odbudowę i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym urządzeń służących tzw. małej retencji,
- ochronę istniejących cieków, które winny charakteryzować się naturalnym spływem i naturalnymi korytami; ewentualne zastosowanie niektórych elementów obudowy hydrotechnicznej może wystąpić w wyjątkowych przypadkach (zabezpieczenia przeciwpowodziowe czy przeciwpożarowe, względy ogólnogospodarcze itp.),
- tworzenie roślinnych stref buforowych wokół zbiorników wodnych, cieków i rowów melioracyjnych,
- wyposażenie w sieci kanalizacyjne terenów zainwestowanych i przeznaczonych na inwestycje,
- podejmowanie działań zapobiegających zanieczyszczeniu rzek w ramach zlewni;

5) powierzchnię ziemi:

Zostanie zajęta część powierzchni dotychczas biologicznie czynnej, w wyniku realizacji inwestycji budowlanych.

Dla obszarów nie podlegających zabudowie studium wprowadza zasady ochrony powierzchni ziemi poprzez:

- rolnicze zagospodarowania gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom,
- zalesianie nieużytków, gruntów rolnych niskich klas bonitacyjnych, gruntów zagrożonych erozją,
- rekultywację terenów poeksploatacyjnych;

6) krajobraz:

Zmiany w krajobrazie będą miały charakter miejscowy - uzupełniający i porządkujący w stosunku do stanu istniejącego, lokalizacja nowej zabudowy lub zmiana jej charakteru, nie spowoduje istotnych zmian w krajobrazie.

W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego studium wprowadza zasady, jakie należy stosować w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także, jakimi należy się kierować w działaniach związanych z kreowaniem rozwoju gminy:

- należy zachować spójność systemu obszarów cennych przyrodniczo na terenie gminy wraz z utrzymaniem ciągłości łączących je korytarzy ekologicznych,
- należy chronić naturalny charakter obszarów leśnych, terenów zalewowych rzek, zbiorników wodnych, obszarów podmokłych, terenów źródliskowych i stref ochrony ujęć wody oraz obszarów graniczących z wyżej wym. terenami,
- przy przeznaczaniu terenów pod zabudowę należy rozwijać istniejące układy ruralistyczne,
- należy chronić ekspozycję wartościowych obiektów i zespołów architektury poprzez ograniczanie wprowadzania elementów mogących stanowić ich przesłonę, przede wszystkim w widoku z głównych tras komunikacyjnych, parametry i wskaźniki zabudowy dobierać w sposób umożliwiający zachowanie istniejących punktów, otwarć i dróg widokowych, przy jednoczesnym uszanowaniu regionalnych tradycji budowlanych.

7) zabytki:

W granicach objętych studium znajduje się jeden obiekt zabytkowy wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego - kościół parafialny p.w. Św. Michała Archanioła w Goszczynie oraz obiekty o charakterze zabytkowym, zlokalizowane w Bądkowie, Długowoli, Goszczynie oraz Sielcu.

Dla zapewnienia ochrony zabytków wprowadzono w studium odpowiednie zasady, jakie winno się określać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy wiejskiej, szczególnie obejmujących obiekty lub zespoły obiektów zabytkowych.

Stanowiska archeologiczne oraz potencjalne odkrycia archeologiczne wynikające z prac ziemnych będą podlegały badaniom ratowniczym na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Do oceny wpływu planowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyjęto trzy stopnie skali oceny:

- 1) Oddziaływanie **negatywne**
- 2) Oddziaływanie **pozytywne**
- 3) **Brak oddziaływania** na komponenty środowiska lub oddziaływanie bez znaczenia.

Dla oddziaływania negatywnego oraz pozytywnego wyodrębniono także:

- 1) siłę oddziaływań:
  - a) znaczące (silne)
  - b) przeciętne
  - c) słabe
- 2) sposób oddziaływania:
  - a) bezpośrednie
  - b) pośrednie
  - c) wtórne
  - d) skumulowane
- 3) czas oddziaływania:
  - a) krótkoterminowe
  - b) średnioterminowe
  - c) długoterminowe
  - d) stałe
  - e) chwilowe

Możliwe negatywne oddziaływanie planowanych kierunków zmian w przeznaczeniu terenu na środowisko:

1. w zakresie oddziaływania na jakość powietrza:
  - a) emisja hałasu i zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych
  - b) emisja hałasu i zanieczyszczeń z gospodarstw domowych
2. w zakresie oddziaływania na ziemię:
  - a) utwardzenie i zabudowanie terenów biologicznie czynnych
  - b) zanieczyszczenie wodami opadowymi
3. w zakresie oddziaływania na jakość wód powierzchniowych i podziemnych:
  - a) zanieczyszczenie wodami opadowymi
  - b) pobór wód do celów gospodarczych
4. w zakresie oddziaływania na zasoby przyrodnicze:
  - a) zniszczenie istniejącej roślinności
  - b) ingerencja w istniejący ekosystem

Prognoza oddziaływania na środowisko koncentruje się na ocenie wpływu planowanych funkcji przestrzennych (ustalonych w studium) na jakość powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, jakość gleby i powierzchni ziemi oraz zasoby przyrodnicze, w tym obszary chronione i obszary ochrony.

Zasięg i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania terenu oraz rodzaj możliwych skutków dla środowiska powodowanych realizacją miejscowego planu w znacznej mierze zależą od miejsca lokalizacji danej funkcji oraz przyjętych rozwiązań, szczególnie infrastrukturalnych, ograniczających źródła niekorzystnego oddziaływania na jakość środowiska powodowane przez określoną funkcję.

Należy podkreślić, że zarówno sposób, jak i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będzie odmienny w czasie realizacji inwestycji oraz podczas jej funkcjonowania.

W czasie realizacji inwestycji budowlanych niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych. W trakcie trwania budowy nastąpi wzrost stężenia zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów, powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również hałas w związku z pracą maszyn i urządzeń. Jest to oddziaływanie bezpośrednie oraz pośrednie krótkotrwałe, które zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych.

Wpływ kierunków zmian w przeznaczeniu terenów ustalonych w studium na środowisko:

Lp.	Sposób zagospodarowania terenu	1 siła oddziaływania			2 sposób oddziaływania				3 czas oddziaływania				
		a	b	c	a	b	c	d	a	b	c	d	e
1.	obszary funkcjonalne zabudowy wiejskiej – M	-	-	N	x	x	-	-	-	-	-	x	-
2.	obszar funkcjonalny koncentracji usług – U	-	-	N	-	-	-	x	-	-	-	x	-
3.	obszar funkcjonalny zieleni – ZC	-	-	N	x	-	-	-	-	-	-	x	-
4.	obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej – P	-	N	-	x	x	-	-	-	-	-	x	-
5.	obszary funkcjonalne produkcji rolniczej z rozproszoną zabudową – R/M	-	-	N	x	-	-	-	-	-	-	x	-
6.	obszary funkcjonalne przyrodniczo – krajobrazowe – Zk	-	P	-	-	x	-	-	-	-	-	x	-
7.	obszary funkcjonalne leśne – ZL	-	P	-	-	x	-	-	-	-	-	x	-

Legenda: P oddziaływanie pozytywne
 N oddziaływanie negatywne
 x oddziaływanie występuje
 - oddziaływanie nie występuje

Wnioski: Oddziaływanie wynikające z realizacji kierunków zagospodarowania uwzględniającego opisane zmiany ocenia się jako nieznaczne.

Zmiany w krajobrazie są nieuniknione i nie będą miały charakteru degradującego; będą one stanowić kontynuację rozwoju funkcji terenów przyległych.

Brak możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach

Dokumentami wyższych szczebli związanymi z ochroną środowiska na obszarze gminy Goszczyn są:

1. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 roku;

Określone tam cele średniookresowe do 2018 r.:

I. Obszar priorytetowy I - poprawa jakości środowiska

I.1. Poprawa jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla ozonu do 2020 r.

I.2. Poprawa jakości wód

I.3. Racjonalna gospodarka odpadami

I.4. Ochrona powierzchni ziemi

I.5. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

II. Obszar priorytetowy II – racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

- II.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
- II.2. Efektywne wykorzystanie energii
- II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
- III. Obszar priorytetowy III – ochrona przyrody
  - III.1. Ochrona walorów przyrodniczych
  - III.2. Zwiększenie lesistości
  - III.3. Ochrona lasów, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności biologicznej
- IV. Obszar priorytetowy IV - poprawa bezpieczeństwa ekologicznego
  - IV.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom
  - IV.2. Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych
  - IV.3. Ochrona przed powodzią i suszą
  - IV.4. Ochrona przed osuwiskami
  - IV.5. Ochrona przeciwpożarowa

2. Program Ochrony Środowiska dla powiatu Grójeckiego na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017 – 2020

Określone tam cele to m. in.:

- 1) Ochrona gatunkowa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na terenie gmin powiatu grójeckiego;
- 2) Kształtowanie polityki przestrzennej respektującej wartości przyrodnicze i krajobrazowe, w tym wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego;
- 3) Udrażnianie, kształtowanie, odtwarzanie korytarzy ekologicznych (leśnych, rzecznych) umożliwiających przemieszczenie się zwierząt i funkcjonowanie populacji;
- 4) Ochrona i rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych w tym utrzymanie walorów i funkcji obszarów oraz obiektów objętych ochroną prawną, budowa, modernizacja i pielęgnacja parków i skwerów, przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej.

Ustalenia studium są spójne z celami ochrony środowiska określonymi w wyżej wym. dokumentach.

3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Z treści zawartej w części 2.4 niniejszej prognozy wynika, że oddziaływanie wynikające z realizacji kierunków zagospodarowania uwzględniającego ocenia się jako nieznaczne. W studium określono kierunki i zasady ustalania przepisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapobiegające negatywnym zmianom w środowisku, w związku z realizacją planowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego.

Nie przewiduje się dodatkowych rozwiązań, wykraczających poza zakres ustaleń studium.

4. Analiza skutków realizacji lub braku realizacji dokumentu, istotne problemy ochrony środowiska, rozwiązania alternatywne, monitoring

Brak realizacji dokumentu nie wywoła zmian stanu środowiska. Brak jest istotnych problemów ochrony środowiska.

Nie przewiduje się alternatywnych rozwiązań dla ustalonych kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz zasad zagospodarowania terenów.

Monitoring jest narzędziem do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji dokumentów zagospodarowania przestrzennego. Wybierając

wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń suikzpn należy wziąć pod uwagę dostępność danych, które warto poddać ocenie. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić wskaźniki przedstawione w tabeli.

WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
Zmiany ilościowe zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	bez zmian
Zmiany jakościowe zasobów wód powierzchniowych i podziemnych	poprawa
Stan zdrowotny drzewostanu	bez zmian/poprawa
Jakość powietrza atmosferycznego	bez zmian
Poziom hałasu	utrzymanie poziomów dopuszczalnych
Stan zachowania siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt	bez zmian/poprawa

Proponowana częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień studium - co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy wraz z oceną aktualności planów miejscowych, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5. Streszczenie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest aktem prawa miejscowego, jest to jednak bardzo ważny gminny dokument planistyczny. Bazując bowiem na krajowych i regionalnych oraz lokalnych dokumentach strategicznych określa charakter i kierunki rozwoju przestrzennego gminy oraz daje wytyczne dla planowania lokalnego (miejscowego).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar całej gminy Goszczyn.

Celem studium jest koordynacja działań przestrzennych na terenie gminy dla stworzenia warunków do ekorozwoju i harmonijnego współdziałania sąsiadujących terenów. Studium zobowiązuje organy Gminy do podejmowania działań zmierzających do realizacji polityki określonej w studium.

Gmina ma charakter rolniczy, związany z głównie produkcją sadowniczą. Przez wschodnią część gminy przebiega droga krajowa nr 7 relacji Warszawa - Radom - Kraków, która na odcinku przebiegającym w granicach gminy Goszczyn ma klasę S - drogi szybkiego ruchu. Otoczenie drogi jest potencjalną strefą gospodarczą z predyspozycjami do rozwoju funkcji związanych z działalnością logistyczną szczególnie w branży rolno – przemysłowej. W strukturze osadniczej gminy, zarówno pod względem funkcji, jak i charakteru zabudowy wyróżnia się wieś Goszczyn, która pełni funkcję administracyjną i usługową, jest również ośrodkiem obsługi rolnictwa. Dla pozostałej części gminy struktura zabudowy ma charakter rozproszony, z tendencją koncentracji zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – gospodarczej lub usługowej wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych. Projekt studium nie wprowadza istotnych zmian w zakresie oddziaływania na środowisko w stosunku do obowiązującego studium oraz do stanu obecnego. Na skutek przyjęcia studium nie ulegną zasadniczemu powiększeniu obszary zabudowy. Nowym elementem jest wyznaczenie obszaru aktywności gospodarczej w rejonie istniejącego węzła komunikacyjnego na drodze krajowej nr 7 w okolicy miejscowości Długowola i Józefów.

W prognozie oddziaływania na środowisko dla obszaru i przedmiotu dokumentu brany jest pod uwagę prawdopodobny wpływ realizowanych przedsięwzięć przestrzennych na jakość życia ludzi, rośliny, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zabytki. Zasięg i intensywność oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania terenu oraz rodzaj możliwych skutków dla środowiska powodowanych realizacją inwestycji zgodnych z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzanego w oparciu o wytyczne zawarte w studium w znacznej mierze zależą będzie od przyjętych rozwiązań technicznych.

Studium utrzyma istniejący stan zagospodarowania terenów; pozytywne skutki dla środowiska mogą wynikać z zastosowania wskazań studium w zakresie poprawy standardów zaopatrzenia w media, odprowadzania ścieków, a także stosowania urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń.

Z uwagi na to, że szata roślinna nie przedstawia wartości przyrodniczej, ocenia się, że zniszczenie szaty roślinnej nie spowoduje zachwiania równowagi ekologicznej. Ustalenia studium w zakresie ochrony przyrody, dotyczące terenów lasów i zadrzewień oraz ekosystemów wodno – łąkowo - leśnych sprzyjają zachowaniu istniejącej roślinności, w tym stanowiącej schronienie zwierząt.

Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu nie zmieni się w wyniku przyjęcia studium.

Występujące wody powierzchniowe zostaną zachowane, nie wystąpią zanieczyszczenia wód podziemnych.

Zmiany w krajobrazie będą miały charakter miejscowy - uzupełniający i porządkujący w stosunku do stanu istniejącego, lokalizacja nowej zabudowy lub zmiana jej charakteru, nie spowoduje istotnych zmian w krajobrazie. W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego studium wprowadza zasady, jakie należy stosować w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także, jakimi należy się kierować w działaniach związanych z kreowaniem rozwoju gminy.

Dla zapewnienia ochrony zabytków wprowadzono w studium odpowiednie zasady, jakie winno się określać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy wiejskiej, szczególnie obejmujących obiekty lub zespoły obiektów zabytkowych.

Stanowiska archeologiczne oraz potencjalne odkrycia archeologiczne wynikające z prac ziemnych będą podlegały badaniom ratowniczym na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ustalenia studium są spójne z celami ochrony środowiska określonymi w Programie Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 roku oraz Programie Ochrony Środowiska dla powiatu Grójeckiego na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017 – 2020.

Brak realizacji dokumentu nie wywoła zmian stanu środowiska. Brak jest istotnych problemów ochrony środowiska.

Nie przewiduje się alternatywnych rozwiązań dla ustalonych kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz zasad zagospodarowania terenów.

Załącznik

do prognozy oddziaływania na środowisko
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczyn

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marek Woźniak